

REFERAT Børne- og Ungdomsudvalget (2013-2017) d. 28-11-2017

Mødedato Tirsdag d. 28. november 2017 kl. 13:30

Mødested M.1.4/rådhuset

Mødedeltagere Claus Clausen, Eva Pinnerup, Søren Gytz Olesen, Marianne Aaris
Andersen, Stine Damborg, Gudrun Bjerregaard, Karin Clemmensen

Indholdsfortegnelse

Skitseforslag for ny Rosenvængets Skole og mulig overbygning på Finderuphøj Skole.....	3
Børne- og Ungdomsudvalgets evaluering af den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik 201...	5
Sundhedsberedskabsplan 2018-2021 (orienteringssag).....	7
Opfølgning på nøgletal, Myndighedsområdet 0-18 år (orienteringssag).....	9
Retningslinjer til udmøntning af den samlede transportpulje.....	13
Anvendelse af midler til udvikling af materialer til KLC (orienteringssag).....	15
Kompetenceudvikling med henblik på inkluderende praksis (orienteringssag).....	16
Analyse af autismeområdet.....	17
Håndtering af vold og trusler mod ansatte på skoleområdet (orienteringssag).....	19
Meddelelser og gensidig orientering.....	21
Møde- og aktivitetsplan for 2017 for Børne- og Ungdomsudvalget.....	22

Punkt 1: Skitseforslag for ny Rosenvængets Skole og mulig overbygning på Finderuphøj Skole

17/48059

Resume

Skitseforslag til opførelse af ny Rosenvængets Skole i tilknytning til eksisterende Finderuphøj Skole er klar til godkendelse.

Endvidere skal Børne- og Ungdomsudvalget beslutte, om der skal udarbejdes et oplæg til oprettelse af overbygning på Finderuphøj Skole.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at skitseforslag for ny Rosenvængets Skole godkendes med henblik på udarbejdelse af projektforslag som grundlag for licitation, og
2. at det besluttes, om der skal udarbejdes konkret forslag til overbygning på Finderuphøj Skole med henblik på høring og efterfølgende godkendelse i byrådet.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Det fremlagte skitseforslag for ny Rosenvængets Skole godkendes med henblik på udarbejdelse af projektforslag, som skal danne grundlag for kommende licitation.
2. Børne- og Ungdomsudvalget bemærker, at fodboldklubben Viborg B 67 udtrykker tilfredshed med skitseforslaget, jf. referat fra møde afholdt den 9. november med deltagelse af repræsentanter fra klubben og Viborg Kommune, (referatet fra omtalte møde medsendes referat fra dagens møde i Børne- og Ungdomsudvalget)
3. Børne- og Ungdomsudvalget bemærker endvidere, at såvel ledelse og skolebestyrelserne på Rosenvænget Skole og Finderuphøj skole udtrykker tilfredshed med skitseforslaget.
4. Børne- og Ungdomsudvalget bemærker endelig, at bestyrelsesformændene for skolebestyrelserne på Finderuphøj Skole og Rosenvænget Skole sammen med bygherrerådgiver og forvaltningen indgår i styregruppen for byggeprojektet
5. Der arbejdes for nuværende ikke videre med forslag til etablering af overbygning på Finderuphøj Skole

Sagsfremstilling

Historik

I forbindelse med budgetforliget for 2018-2021 besluttede byrådet at opføre en ny Rosenvængets Skole i tilknytning til Finderuphøj Skole. Det blev endvidere besluttet at undersøge grundlaget for en evt. overbygning på Finderuphøj Skole.

På mødet den 31. oktober 2017 ([sag nr. 16](#)) besluttede Børne- og Ungdomsudvalget, at der skulle arbejdes videre med skitseforslag for ny Rosenvængets Skole med udgangspunkt i inddragelse af en boldbane.

Inddragelse og høring

Totalrådgiver Kærsgaard & Andersen (KAAI) har i udarbejdelsen af skitseforslaget inddraget ledelse og personale på de to skoler. Byggeriet har endvidere været behandlet på møder i skolernes bestyrelser.

Forvaltningen har løbende været i dialog med B67 under udarbejdelsen af skitseforslaget.

Beskrivelse

KAAI har udarbejdet et skitseforslag til etablering af ny Rosenvængets Skole i tilknytning til Finderuphøj Skole. Der planlægges opført 3.047 m² nybyggeri på B67's vestlige boldbane. Med forslaget søges nuværende og nye udenomsarealer optimeret, så de i videst muligt omfang modsvarer behovet. Skitseforslaget fremgår af bilag nr. 1.

Som erstatning for den boldbane, der inddrages til skolebyggeri, foreslår forvaltningen anlagt en boldbane med lys langs Søndre Ringvej på en del af det kommunale areal, der i dag benyttes til afgræsning af heste. Vejdirektoratet har accepteret den foreslåede placering med visse vilkår, herunder bl.a. krav om 8 meter højt hegn og evt. flytning af banen, såfremt

arealet skal bruges til udvidelse af ringvejen. Der har været afholdt møde med B67, som bakker op om den foreslåede placering af en nye boldbane.

Til brug for Børne- og Ungdomsudvalgets vurdering af, om der skal udarbejdes et konkret forslag til fremtidig overbygning på Finderuphøj Skole, har forvaltningen udarbejdet et notat, der beskriver antagelser samt sandsynlige konsekvenser for elevtal på Finderuphøj, Vestre og Søndre skoler. Notatet fremgår af bilag nr. 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Byggeriet forventes at kunne stå klart til ibrugtagning i 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Byggeriet, herunder flytning af en boldbane, kan realiseres inden for gældende lokalplaner.

Skolechef Chris Rævsgaard Hansen deltager i udvalgets behandling af sagen

Arkitekt Jakob Thiel, KAAI vil præsentere projektet [kl. 12.30](#) for de medlemmer af udvalget som har lyst og mulighed på dette tidspunkt. Efterfølgende vil sagen blive behandlet på udvalgmødet med en kort gennemgang af Jakob Thiels præsentation.

Punkt 2: Børne- og Ungdomsudvalgets evaluering af den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik 2014 - 2017 "Lys i øjnene - hos børnene, de unge og de voksne"

16/60991

Resume

Sagen er udsat fra Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 31. oktober 2017. Sagen behandles på dette møde med enslydende sagsfremstilling.

På dagens møde skal Børne- og Ungdomsudvalget evaluere den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik 2014 – 2017 "Lys i øjnene – hos børnene, de unge og de voksne".

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at Børne- og Ungdomsudvalget evaluerer den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik 2014 - 2017 "Lys i øjnene – hos børnene, de unge og de voksne".
2. at Børne- og Ungdomsudvalget forelægges en opsamling på dets evaluering på udvalgsrådet den 28. november 2017 til orientering.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Børne- og Ungdomsudvalget evaluerede den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik 2014 - 2017 "Lys i øjnene"
2. Opsamlingen på den samlede evaluering forelægges Børne- og Ungdomsudvalget på førstkomende møde primo januar 2018.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 31-10-2017

Sagen udsættes til mødet i Børne- og Ungdomsudvalget den 28. november 2017

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik 2014 - 2017 "Lys i øjnene – hos børnene, de unge og de voksne" på mødet den 17. september 2014 ([sag nr.3](#)).

Det fremgår af Servicelovens § 19 stk. 2, at "Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres."

Inddragelse og høring

Der er gennemført en evaluering af politikken i MED, bestyrelser og råd, og de tværgående målsætninger og indsatser er desuden behandlet på det fælles lederseminar i B&U. Evalueringerne behandles af det tiltrædende Børne- og Ungdomsudvalg som et led i udviklingen af en ny børne- og ungdomspolitik.

Beskrivelse

Børne- og Ungdomsudvalget evaluerer den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik 2014 – 2017 "Lys i øjnene – hos børnene, de unge og de voksne" på dagens udvalgsrådsmøde. Evalueringen sker ud fra de to spørgsmål:

- Hvad er vores erfaringer?
- Hvad har vi opnået?

Til udvalgsrådsmødet forbereder hvert udvalgsmedlem tre svar på de to evalueringsspørgsmål. "Lys i øjnene – hos børnene, de unge og de voksne" er vedhæftet som bilag 1 til brug for udvalgsmedlemmernes forberedelse. I bilag 2 findes en evalueringsskema med de to ovenstående spørgsmål samt nogle støttespørgsmål, der folder de to evalueringsspørgsmål

mere ud. På udvalgs mødet behandles cirkelns venstre side, som omhandler fortiden. Behandlingen af cirkelns højre side, fremtiden, vil ske i forbindelse med udviklingen af en ny børne- og ungdomspolitik i det tiltrædende udvalg.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Chefgruppen og teamleder Annemette Kjærulff Carril deltager i Børne- og Ungdomsudvalgets behandling af sagen.

Bilag

Lys i øjnene

Evalueringscirkel med spørgsmål

Punkt 3: Sundhedsberedskabsplan 2018-2021 (orienteringssag)

16/62766

Resume

Forvaltningen har i henhold til gældende lovgivning udarbejdet en sundhedsberedskabsplan, som er del af Plan for fortsat drift, der fungerer som kommunens overordnede styringsværktøj ved ekstraordinære beredskabshændelser og katastrofer.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Orienteringen blev taget til efterretning

Sagsfremstilling

Historik

Sundhedsloven pålægger kommuner og regioner at udarbejde et sundhedsberedskab, som revideres minimum én gang i hver valgperiode. Sundhedsberedskabet skal indeholde foranstaltninger, der sikrer at syge og tilskadedekomne får den nødvendige behandling i forbindelse med ulykker, katastrofer og ekstraordinære hændelser, der kan påvirke sundhedstilstanden hos kommunens borgere.

Inddragelse og høring

Sundhedsberedskabsplanen har været til kommentering i Sundhedsstyrelsen samt i høring hos Region Midtjyllands afdeling for sundhedsplanlægning og alle omegnskommuner. Social- og Arbejdsmarkedsudvalget og Ældre- og Sundhedsudvalget behandler desuden sagen.

Beskrivelse

Sundhedsberedskabsplanen skal skabe grundlag for en koordineret sundhedsberedskabsindsats i ekstraordinære situationer. Den skal derudover sikre koordineret anvendelse af sundhedsberedskabsmæssige ressourcer, for hurtigst muligt at bringe kommunen og dens borgere tilbage til en normaliseret situation.

Sundhedsberedskabet aktiveres, hvor der er et behov udover det sædvanlige, som ikke kan håndteres inden for rammerne af den almindelige drift på sundheds- og omsorgsområdet i kommunen. Det kan eksempelvis være i tilfælde af store ulykker, katastrofer, udbrud af smitsomme sygdomme og terror.

Det praktiske arbejde med og brugen af sundhedsberedskabsplan vil foregå på hjemmesiden www.beredskabsplan.viborg.dk, som kommer i drift januar 2018. Hjemmesiden er en ny måde at arbejde med sundhedsberedskab og beredskabshændelser generelt. Hjemmesiden er gældende for alle forvaltninger i hele kommunen. Hvert fagområde, vil være ansvarlig for, at handleplaner og action cards er tilgængelige på den del af hjemmesiden, som er dedikeret til fagområdet. Sundhedsberedskabsplanen er vedhæftet som bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Sundhedsberedskabsplanen er en delplan i Plan for fortsat drift, som blev godkendt i byrådet 25. oktober 2017, og udgør den samlede beredskabsplan for Viborg Kommune.

Den nuværende Sundhedsberedskabsplan blev godkendt i Byrådet 18. juni 2014 og er gældende til og med udgangen af 2017.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Chefgruppen deltager i udvalgets behandling af sagen

Bilag

Sundhedsberedskabsplan 2018-2021

Punkt 4: Opfølgning på nøgletal, Myndighedsområdet 0-18 år (orienteringssag)

17/43860

Resume

Der fremlægges i sagen en status på Familieområdet for oktober 2017, i forhold til de aftalte parametre.

Siden sidste status er der sket et fald på 6% i antallet af børnefaglige undersøgelser, som jf. DUBU har varet mere end 4 måneder fra modtagelse af underretningen. Antallet af handleplaner, hvor opfølgningsdatoen jf. DUBU er overskredet er ligeledes faldet med 24%. I forhold til de øvrige parametre er der kun sket små justeringer.

5 faste stillinger og 3 tidsbegrænsede stillinger er slået op i Familieafdelingen. Stillingerne forventes besat pr. 1. januar.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at Børne- og Ungdomsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Orienteringen blev taget til efterretning

Sagsfremstilling

Historik

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede [den 21-08-2017 \(sag 2\)](#), at opnormere Familieafdelingen med 6 stillinger. I den forbindelse besluttede udvalget desuden, at udvalget hver måned skal præsenteres for en status på myndighedsområdet 0-18 år. Den sidste status på myndighedsområdet 0-18 år blev forelagt Børne- og Ungdomsudvalget [den 31-10-2017 \(sag 9\)](#).

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Oversigt over udviklingen i nøgletal.

Herunder ses den månedlige opgørelse på de aftalte parametre. Opgørelsestidspunkterne varierer, efter hvilke data, det er muligt at hente. For historik og en mere detaljeret forklaring på tallene i nedenstående tabel, se bilag 1.

Oversigt over nøgletal i Familieafdelingen	Børne- og Ungdomsudvalget den 26-09-2017	Børne- og Ungdomsudvalget den 31-10-2017	Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017
Antal underretninger i perioden (Opgjort pr. måned)	151	228	211
Igangværende sager i Familieafdelingen (Opgjort pr. sidste dato i måneden)	2169	2271	2267
Igangværende Børnefaglige undersøgelser jf. DUBU (Opgjort pr. sidste dato i måneden)	427	260	260
Børnefaglige undersøgelser, der ikke er afsluttede og som har varet mere end 4 mdr. fra	363	195	183

modtagelse af
underretning jf. DUBU
(Opgjort pr. sidste dato i
måneden)

Antallet af handleplaner hvor opfølgingsdatoen er overskredet i DUBU (Opgjort pr. sidste dato i måneden)	239	124	94
Antallet af anbringelser (Opgjort pr. sidste dato i måneden)	272	270	274
Aktive tvangssager, herunder anbringelser og samværssager (Opgjort pr. sidste dato i måneden)	33 sager vedr. 39 børn	34 sager vedr. 40 børn	35 sager vedr. 41 børn
Antal sager i ankestyrelsen, hvor borgeren gives medhold. (Næste opgørelse vil forlægge primo 2018)	1 ud af 14 sager i andet halvår 2016	1 ud af 20 sager i første halvår 2017	1 ud af 20 sager i første halvår 2017
Henvendelser vedr. Familieafdelingen stilet til medlemmer af Byrådet (Opgjort pr. måned)	9 henvendelser fra 7 borgere	1 henvendelse fra 1 borger	3 henvendelser fra 3 borgere
Antal medarbejdere ansat i Familieafdelingen - fuldtids årsværk inkl. leder (Opgjort pr. måned – en måned bagud)	68,77	72,69	72,23 (september)
Personaleomsætning Familieafdelingen/Viborg Kommune (Opgjort pr. måned – en måned bagud)	16 pers. fratrådt og 10 tiltrådt	17 pers. fratrådt og 12 tiltrådt	18 pers. Fratrådt og 12 tiltrådt (September)
Sygefravær Familieafdelingen/Viborg Kommune (Opgjort pr. måned – en måned bagud)	2,40%	2,94%	4,12 (september)
Antallet af medarbejdere på barsel (Opgjort pr. måned – en måned bagud)	112 dages barsel (svarende til ca. 5,6 fuldtidsstilling)	112 dages barsel (svarende til ca. 5,6 fuldtidsstilling)	140 dages barsel (svarende til ca. 7 fuldtidsstilling) (september)

Antal sager og underretninger

Antallet af igangværende sager i Familieafdelingen og antallet af underretninger har været stabilt i september og oktober.

Børne- og Ungdomsudvalget præsenteres halvårligt, i en selvstændig sag, for en udvidet status på underretninger. Hvis du vil dykke ned i tallene vedr. underretninger kan du finde den sidste status i referatet fra møde i Børne- og Ungdomsudvalget [den 20-06-2017 \(sag 4\)](#). Næste status vil forelægge i januar 2018.

Børnefaglige undersøgelser (BFU) og handleplaner

Antallet af igangværende BFU'er har i september og oktober ligget stabilt på 260. BFU'er der ikke er afsluttet og som har været mere end 4 mdr. fra modtagelse af underretningen er fra september til oktober faldet fra 195 til 183 (6%).

Ligeledes er antallet af handleplaner, hvor opfølgningsdatoen er overskredet i DUBU faldet fra 124 til 94 (24%). Der er fortsat en del af de 94 handleplaner, hvor den lovpligtige opfølgning jf. Servicelovens § 70 er gennemført indenfor fristen, men hvor den fysiske handleplan i sagsbehandlingssystemet ikke er administrativt revideret indenfor samme tidsfrist. Det må forventes at nedbringelsen af denne del af den administrative oprydning vil vare en rum tid, idet der altså i overvejende grad er tale om en ren administrativ oprydning.

En del af overskridelserne er på sager, der har skiftet rådgiver og/eller ikke er nået pga. sygemeldinger/barsel/opsigelser/orlov.

Anbringelser/tvangssager

Pr. 31-10-2017 havde Viborg Kommune 274 anbragte børn, hvilket svarer til 4 mere end pr. 30-09-2017. I oktober er der foretaget yderligere én tvangsanbringelse, så der nu i alt er 35 aktive tvangssager vedr. 41 børn. I 33 tilfælde har en af disse sager været behandlet i Børn & Unge udvalget i 2017. I 7 af tilfældene har der været truffet en formandsafgørelse forud for behandling af sagen i udvalget.

Klager

I oktober er der modtaget 3 klager/henvendelser fra 3 borgere. 1 er tilgået borgmesteren og 2 er tilgået medlemmer af Børne- og Ungdomsudvalget. 2 af klagerne/henvendelserne har omhandlet sagsbehandling, mens 1 har omhandlet serviceniveau.

Personaleomsætning og sygefravær

Sygefraværet i Familieafdelingen er steget fra ca. 3% i august til ca. 4% i september. Det gennemsnitlige sygefravær over året er 3,58% for 2017.

I september 2017 var der i Familieafdelingen besat stillinger svarende til ½ årsværk mindre end i august 2017. I 2017 til og med september har der i gennemsnit været ca. 70 fuldtidsstillinger besat, svarende til 10 færre end i 2016 (12,5%).

I september 2017 var der 140 dages fravær pga. barsel/graviditetskomplikationer (ca. 7 fuldtidsstillinger) mod 112 dage (ca. 5,6 fuldtidsstillinger) i august 2017. I 2017 har der i gennemsnit til og med september været 115 dages fravær pr. måned pga. barsel og graviditetskomplikationer, svarende til ca. 5,75 fuldtidsstillinger. 2016 var tallet 164 dage pr. måned i gennemsnit, svarende til ca. 8,2 fuldtidsstillinger.

Iværksatte initiativer

Følgende initiativer er på nuværende tidspunkt iværksat for at håndtere de overskredne BFU'er og handleplaner, den stigende andel af tvangssager og for at sikre et godt arbejdsmiljø:

- Familieafdelingen har, for at nedbringe sagsbehandlingstiden, slået 5 faste stillinger og 3 tidsbegrænsede stillinger op. Stillingerne forventes besat pr. 1. januar.
- I afdelingen pågår der en ledelsesmæssig gennemgang af samtlige sager med alle rådgivere. Der er således på nuværende tidspunkt et overblik over alle overskredne børnefaglige undersøgelser, som er i proces og den individuelle sagsgennemgang vil identificere de sager, hvor der reelt er overskredet frist på opfølgning og handleplan.
- Familieafdelingen er ved at udarbejde et årshjul, som forventes implementeret i foråret 2018. Der er med udarbejdelsen af årshjulet sat øget fokus på tids- og kalenderstyring, i forhold til den enkelte socialrådgivers planlagte opfølgninger på eksempelvis handleplaner. Årshjulet vil, ud over at bidrage til den enkelte socialrådgivers overblik over nuværende og kommende opgaver, sikre et øget overblik for Familieafdelingen som helhed.
- Familieafdelingen er ligeledes ved at implementere prøvehandling i forlængelse af et LEAN-projekt med fokus på optimering af processen for udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser. LEAN projektet har identificeret hvor i arbejdsgangen, der kunne være potentiale for optimering. Der vil eksempelvis fremadrettet i højere grad blive arbejdet med:
 - at sikre videndeling mellem frontteamet og den socialrådgiver, der skal udarbejde den børnefaglige undersøgelse, således, at allerede indhentet viden ikke indhentes flere gange.
 - at benytte tragtmodellen, med henblik på at målrette den børnefaglige undersøgelse, så kun relevante udfordringer undersøges.
 - at udnytte IT-tekniske muligheder, så handleplanen eksempelvis skrives direkte ind i DUBU under samtalen med barnet/familien etc.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Familie & Rådgivningschef Ole Elbæk deltager i Børne- og Ungdomsudvalgets behandling af sagen.

Bilag

Opfølgning på nøgletal i Familieafdelingen (Samlet opgørelse til dato)

Punkt 5: Retningslinjer til udmøntning af den samlede transportpulje

17/57398

Resume

I aftalen ”Udfordringer til alle og Uddannelse for flere” blev det besluttet at prioritere 500.000 kr. til en transportpulje, der giver institutionerne bedre muligheder for samarbejde med kulturtjenester, erhvervs- og foreningsliv i kommunen.

Beløbet supplerer eksisterende puljer til formålet og det anbefales på baggrund af erfaringerne fra de eksisterende puljer at samle og ensrette retningslinjerne for alle transportpuljerne til en ny samlet pulje til transport til kultur, åben skole og dagtilbud og samarbejde med foreninger og erhverv.

Forslaget giver institutionerne bedre muligheder for at langtidspanlægge ture ud i kommunen. Sagen præsenterer udkast til retningslinjer til udmøntning af den samlede transportpulje.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller

1. at Børne og Ungdomsudvalget godkender, at de ekstra tilførte midler bliver en del af en samlet pulje, som i alt herefter udgør 1.2 mio. kr. til KLC Viborgs transportpulje.
2. at Børne og Ungdomsudvalget godkender retningslinjerne for udmøntning af midlerne til transport til kultur, åben skole og dagtilbud og samarbejde med foreninger og erhverv.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. De ekstra tilførte midler udgør fremadrettet en del af en samlet pulje, som herefter i alt udgør 1.2 mio. kr. til Kulturelt Læringscenter Viborgs transportpulje.
2. Retningslinjerne for udmøntning af midlerne til transport til kultur, åben skole, dagtilbud, samarbejde med foreninger og erhverv blev godkendt

Sagsfremstilling

Historik

Principperne for udmøntning af transportpuljen blev aktualiseret i forbindelse med udspillet ”Udfordringer til alle og uddannelse for flere”.

Inddragelse og høring

Chefgrupperne for henholdsvis Børn & Unge samt Kultur, Service og Event (KSE) har givet kommentarer i september 2017 til de nye overordnede principperne for udmøntningen af midlerne. Hvorefter udarbejdede en arbejdsgruppe udkast til retningslinjerne.

Beskrivelse

Ved at samle transportpuljerne til en samlet pulje, opnås der i alt 1,2 millioner til institutionerne i Viborg Kommune sikres gode muligheder for samarbejde med kulturtjenester, erhvervs- og foreningsliv i kommunen.

Puljen kobles sammen med beskrevne tilbud på Kulturelt Læringscenter Viborg (KLC Viborg), der på klcviborg.dk, samler skolers og dagstilbuds muligheder for at oplevelser og læringsaktiviteter i Viborg Kommune. Puljen er primært rettet mod kommunale institutioner.

Der gælder grundet udbud særlige forhold for dagtilbud og folkeskolernes arrangementskørsel i forhold til hvilke vognmænd, der benyttes til forskellige destinationer. Denne vejledning vil fremgå i ansøgningsformularen, der knytter sig til transportpuljen.

Følgende retningslinjer foreslås:

1. Det er muligt at søge om en forhåndsgodkendelse op til 1 år frem, så man kan være sikker på at transportudgifterne bliver dækket.
2. Puljen deles i to rater af hensyn til at sikre en jævn fordeling over hele året. 1. rate løber fra januar – juni og 2. rater fra juli – december.
3. Der indføres et ’nærhedsprincip’. Der gives som udgangspunkt ikke længere støtte til mellemtrin og udskolingsklasser, der skal på korte ture. Dvs. er der mindre end 6 kilometer til destinationen, så skal eleverne cykle eller gå.

4. Der gives fuld dækning af transport efter først-til-mølle-princippet til forløb og events fra kulturinstitutioner, virksomheder og foreninger som er beskrevet på klcviborg.dk. KSE understøtter de private institutioner med kulturelle tilbud, som har beskrevet deres forløb på KLC Viborg.
5. Folkeskolerne og kommunale daginstitutioner kan også søge om transport til lokale initiativer ved besøg på virksomheder eller hos foreninger.
6. Transportpuljen dækker fuldt ud udgifter til både offentlig transport (tog og bus) og bestilt transport. Men ofte er den offentlige transport billigst. Spar på udgifterne, så der er råd til at flere kan komme på tur.

KLC Viborg udvikler en ansøgningsformular til transportstøtten ved de beskrevne forløb på www.klcviborg.dk og dertilhørende programmering på hjemmesiden. Det tilsigtes, at den designes, så den også kan indsamle statistik automatisk, så vi reducerer administrationstiden så meget som muligt.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

De samlede midler i KLC Viborgs transportpulje er tilgængelige fra 1. januar 2018. Det er usikkert om programmeringen til hjemmesiden i forhold til formular-ansøgningen er færdigudviklet. Hvis ikke, så laves der en midlertidig løsning på Viborg.dk sitet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Hvis der er ubrugte midler i transportpuljen, så overføres de til næste rate og indgår efter ovennævnte principper.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Skolechef Chris Rævsgaard Hansen deltager i udvalgets behandling af sagen.

Bilag

KLC Transportpulje

Punkt 6: Anvendelse af midler til udvikling af materialer til KLC (orienteringssag)

17/22954

Resume

I det politiske udspil Udfordringer til alle og uddannelse for flere blev det besluttet at prioritere 500.000 kr. i 2018 til en central pulje til videreudvikling af materiale, der stilles til rådighed for alle institutioner i kommunen via portalen www.KLCViborg.dk. Sagen beskriver, hvorledes midlerne kan prioriteres.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller

1. at Børne- og Ungdomsudvalget tager orienteringen til efterretning

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Orienteringen blev taget til efterretning

Sagsfremstilling

Historik

Som en del af udmøntningen af det politiske udspil Udfordringer til alle og uddannelse til flere, som blev vedtaget i Byrådet den 30. august 2017 ([sag nr. 19](#)) er der afsat midler til udvikling af materialer, der stilles til rådighed for alle skoler i kommunen via KLC-Viborg.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Der er afsat 0,5 million til formålet i en central pulje i 2018. Midlerne bruges på at frikøbe lærere og pædagoger til at producere viden og indhold/undervisningsforløb i samarbejde med kulturinstitutioner, foreninger og virksomheder. Puljen er rettet mod kommunale institutioner.

Endvidere er der indgået en etårig aftale med Energimuseet om at lave natur- og kulturfagstilbud. En række tilbud udbydes gratis igennem KLC Viborg og udvikles i tæt dialog med KLC Viborg. Dette samarbejde udgør en del af det samlede arbejde med materialeudvikling.

Følgende retningslinjer lægges til grund for udmøntning af midlerne

1. Midler til eksterne parter, der udvikler forløb og tilbud til grundskolen. Dette sker i tæt dialog med KLC Viborg og med de gældende retningslinjer for portalen.
2. Midler til at frikøbe lærere og pædagoger til at producere viden og indhold/undervisningsforløb i forhold til samarbejdet med kulturinstitutioner, foreninger og erhverv.
3. Midler som understøtter lokale initiativer og samarbejde mellem institution og forening eller erhverv. Puljen ansøges via KLC Viborg med krav om, at samarbejdet fører til et læringsforløb, der efterfølgende bliver tilgængelig for alle skoler og daginstitutioner i kommunen via portalen KLC Viborg. KLC Viborg udvikler en ansøgningsformular til denne pulje og vil følge op på samarbejdet mellem parterne.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Den centrale pulje er tilgængelig fra 1. januar 2018

Økonomiske forhold og konsekvenser

I tilfælde af uforbrugte midler i puljen, overføres de til KLC-Viborgs 2019-budget.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Skolechef Chris Rævsgaard Hansen deltager i udvalgets behandling af sagen

Punkt 7: Kompetenceudvikling med henblik på inkluderende praksis (orienteringssag)

17/22954

Resume

I denne sag præsenteres Børne og Ungdomsudvalget for det kommissorium, der er udarbejdet for arbejdsgruppen i forhold til kompetenceudvikling om inkluderende praksis.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller

1. at Børne- og Ungdomsudvalget tager orienteringen om kommissoriet for arbejdsgruppen til efterretning.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Orienteringen om kommissoriet for arbejdsgruppen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Som en del af det politiske udspil Udfordringer til alle og udfordringer for flere, som blev vedtaget i Byrådet den 30. august 2017 ([sag nr. 19](#)), skal der igangsættes et kompetenceudviklingsforløb til videreudvikling af inkluderende praksis på skolerne. Kompetenceudviklingsforløbet skal foregå tæt på praksis i samarbejde mellem skoler, PPL og familieområdet.

Inddragelse og høring

Der er nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for skoleområdet, PPL og familieområdet. MED-repræsentanter for områderne er også en del af arbejdsgruppen.

Beskrivelse

Kompetenceudviklingsforløbet sættes i værk for at styrke samarbejdet mellem PPL, familieområdet og skolerne samt at styrke kompetencerne hos alle deltagende medarbejdere.

Forløbet bygger på den overordnede strategi for kompetenceudvikling på skoleområdet *Lær i egen og andres praksis*.

Sammenhængen mellem strategien og dette forløb ligger i, at vi i videst muligt omfang bruger den viden, vi har i organisationen, og sætter den i spil på nye måder i tæt samspil med konkret skolepraksis. Vi er også i dialog med VIA i forhold til at indhente ekstern viden, der hvor vi ikke selv har den, eller hvor de interne ressourcer bruges bedst på andre måder.

Forløbet udvikles i arbejdsgruppen og afprøves og udvikles i samarbejde med skoler, der afspejler netværksstrukturen på skoleområdet.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Projektet udvikles og beskrives i første halvår af 2018, hvor de deltagende skoler findes. Der igangsættes pilotprojekt i skoleåret 2018/2019. Erfaringerne herfra sættes i spil på de øvrige skoler i de efterfølgende projekt år frem til 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er i Udfordringer til alle og uddannelse for flere afsat 1,5 millioner kr. i 2018 til projektet og stiger til 2 millioner kr. i 2019-2021.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Skolechef Chris Rævsgaard Hansen deltager i udvalgets behandling af sagen

Bilag

Arbejdsgrupper - kommissorium kompetenceudvikling

Punkt 8: Analyse af autismeområdet

17/40113

Resume

I denne sag fremlægges en analyse, der er lavet på baggrund af stigningen i tilgangen til tilbud for børn med autismespektrumforstyrrelser i Viborg Kommune samt kommuner, vi typisk sammenligner os med. Det beskrives også, hvorledes vi i samarbejde med en ekstern partner ser nærmere på løsningsmuligheder.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller

1. at Børne- og Ungdomsudvalget drøfter hvorvidt analysen giver anledning til, at der skal iværksættes yderligere indsatser ift. autismeområdet.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

Børne- og Ungdomsudvalget henviser til, at autismeområdet indgår i konstitueringsaftalen for Viborg Byråd, hvorfor udvalget ikke for nuværende peger på nye og andre tiltag.

Sagsfremstilling

Historik

Børne- og Ungdomsudvalget er løbende blevet orienteret om kapaciteten på autismitilbuddet på Vestervang skole. På mødet den 24. april 2017 ([sag nr. 4](#)) besluttede Børne- og Ungdomsudvalget at igangsætte en analyse af stigningen i tilgangen til tilbuddet samt bud på løsninger af problemstillingen.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Analysen viser næsten en firedobling af elevtallet på autismitilbuddet på Vestervang Skole. Stigningen er størst i udskoling. I 2016 er der 33% flere børn, der får diagnosen autismespektrumforstyrrelse i Viborg Kommune sammenlignet med 2013. Denne tendens ses også i de kommuner, vi typisk sammenligner os med.

Analysen beskriver også mulige årsager til udviklingen. Der peges på ændringer i diagnosticeringen, samfundsmæssige ændringer i form af individualisering og anderledes arbejds- og leveformer. Der beskrives også en ændring af folkeskolen med øget krav om selvforvaltning og løsere strukturer. Endelig kan der også være en økonomisk forklaring i form af den tidligere styringsmodel, hvor der ikke har været tilstrækkeligt incitament til at arbejde med specialpædagogisk bistand i almenklasserne. Dette tages der højde for i den nye ressourcetildelingsmodel.

Der arbejdes allerede nu med disse indsatser, der skal minimere antallet af børn og unge med autismespektrumforstyrrelser i specialområdet.

- Projekt: 10.-klasse-eleverne i autismitilbud skal individuelt vurderes i forhold til skoleplacering enten på Vestervangskolen eller nyt 10.-klasse-tilbud på Ungdomsskolen
- Etablering af PPL (Pædagogisk praksis og læring) med det formål, at almen skolens medarbejdere bliver i stand til at inkludere flere børn – også børn med autismespektrumforstyrrelser
- Ny tildelingsmodel, der motiverer skolerne til at fastholde alle børn tæt på almenområdet med den fornødne specialindsats

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede også, at der skulle inddrages eksterne videnspersoner i arbejdet med løsningsforslag. Derfor er der indgået et samarbejde med VISO (Den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation på det sociale område og på specialundervisningsområdet). VISO inddrages helt tæt på praksis i forhold til en konkret problemstilling på en af kommunens skoler. Den viden og erfaring, vi får gennem samarbejdet sættes efterfølgende i spil bredt i Viborg Kommune. Forløbet er skitseret således:

- Afklarende møde med deltagelse af psykologer, læringskonsulent, skoleledelse, lærere (evt. pædagoger), familieafdelingen. Mødet tager udgangspunkt i casebeskrivelser - gerne med input fra de forskellige faggrupper - Hvilke problemstillinger står vi med i praksis?
- Vidensoplæg. Her kan der samles ca. 20-25 medarbejdere

- 1-2 gruppeforløb, der følges det tæt på praksis med omsættelse af viden til praksis

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Skolechef Chris Rævsgaard Hansen deltager i udvalgets behandling af sagen

Bilag

ANALYSE - Udvikling på autismeområdet i Viborg Kommune

Punkt 9: Håndtering af vold og trusler mod ansatte på skoleområdet (orienteringssag)

17/29916

Resume

Der redegøres i sagen for omfanget af vold og trusler mod ansatte på skoleområdet samt procedurer for hvordan konkrete hændelser registreres og håndteres i Børn & Unge. I bilag 3 og 4 findes to konkrete eksempler på hvordan henholdsvis Bøgeskovskolen og Nordre skole lokalt arbejder med identificering, forebyggelse og håndtering af vold og trusler mod ansatte. I bilag 5 findes tre konkrete cases i anonymiseret form hentet fra forskellige skoler i Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller

1. at Børne- og Ungdomsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Orienteringen blev taget til efterretning

Sagsfremstilling

Historik

Medlem af Børne- og Ungdomsudvalget Stine Damborg efterspurgte til Børne- og Ungdomsudvalgmødet den 31-10-2017 en orientering om, hvor stort omfanget af vold er i Viborg Kommunes skolevæsen, hvordan det registreres, og hvad proceduren er, når en elev har udøvet vold. På mødet blev udvalget orienteret med udgangspunkt i sag 12 [bilag 3](#).

Udvalget besluttede på baggrund af orienteringen, at anmode om en selvstændig orienteringssag til mødet den 28-11-2017, hvori problematikken og hændelsesforløbet omkring fysisk vold mod ansatte præsenteres med udgangspunkt i 2 konkrete eksempler.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Omfang

I foråret 2017 gennemførte Viborg Kommune en såkaldt 3 i 1 måling med fokus på trivsel, arbejdsmiljø og ledelse. I denne måling angav 17 % af de adspurgte medarbejdere på skoleområdet, at de inden for de seneste 12 måneder havde været udsat for fysisk vold. I alle tilfælde fra elever eller pårørende. I 98% af tilfældene har den ansatte talt med arbejdspladsen om problemet. Ca. 40 % af de medarbejdere, der angiver at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for vold arbejder i et af Kommunens 5 specialtilbud. 18 % af de adspurgte medarbejdere havde oplevet trusler om vold – alle fra elever eller pårørende. I 97 % af tilfældene har den ansatte drøftet hændelsen med skolen.

I 2016 gav 30 af disse hændelser anledning til en arbejdsskadeanmeldelse, heraf 6 med fravær. I 2017 (til og med 25-10-2017) har 23 hændelser givet anledning til en arbejdsskadeanmeldelse, heraf 4 med fravær.

Forvaltningen har i 2017 desuden modtaget 135 indberetninger om nødværge eller nødret (magtanvendelse) fra skoler, SFO og specialafdelinger. Nødværge eller nødret foretages for at forhindre børn i at gøre skade på andre børn eller voksne, på sig selv eller på inventar. I 62 af de 135 indberetninger beskrives det, at læreren eller flere lærere under episoden har været udsat for slag, spark, spyt etc.

Registrering

Skolerne registrerer alle hændelser vedr. vold og trusler mod ansatte. Metoden er forskellig fra skole til skole.

På baggrund af en individuel vurdering afgør leder og medarbejder sammen om episoden er af en sådan karakter at den skal anmeldes som arbejdsskade og om den skal anmeldes til politiet.

Alle episoder, der omhandler nødværge eller nødret (magtanvendelse i forhold til en elev) skal indberettes til sekretariatet i Børn & Unge.

Proceduren når en elev har udøvet vold

Det er besluttet i fælles MED Børn & Unge, at alle skoler skal udarbejde et lokalt beredskab i forhold til håndtering af vold og trusler. Beredskabet skal være lokalt forankret og drøftes løbende i lokal MED og arbejdsmiljøgrupper. På intranettet findes der inspiration til hvordan arbejdet kan gribes an. Eksempelvis i form af den i bilag 1 vedlagte guide og i form af den skabelon til udarbejdelse af en lokal procedure for forebyggelse og håndtering af vold som kan ses i bilag 2.

På Bøgeskovskolen i Bjerringbro har man i foråret arbejdet intensivt med identifikation, forebyggelse og håndtering af vold og trusler mod ansatte. I bilag 3 kan man se hvordan de har arbejdet med emnet samt hvilke procedurer de på den baggrund har iværksat.

I bilag 4 kan man se hvordan Nordre skole arbejder med identifikation, forebyggelse og håndtering af vold mod ansatte.

I bilag 5 kan man finde 3 konkrete casebeskrivelser i anonymiseret form fra 3 forskellige skoler i Viborg Kommune.

Tiltag iværksat på baggrund af 3 i 1 målingen

På baggrund af resultaterne i 3 i 1 målingen har fælles MED Børn & Unge besluttet at sætte særligt fokus på arbejde med identifikation, forebyggelse og håndtering af vold og trusler mod ansatte. I den forbindelse blev der den 13-11-2017 afholdt en fælles arbejdsmiljødag, hvor alle arbejdsmiljørepræsentanter, tillidsrepræsentanter og ledere på Børn & Unge området var samlet for at sætte fokus på netop denne problemstilling.

På mødet blev der, med udgangspunkt i 3 i 1 målingen, orienteret om følgende:

- Hvordan kan vold og trusler om vold registreres, håndteres og forebygges og hvilke indsatser kan iværksættes v/skoleleder på Bøgeskovskolen, Søren Thomsen.
- Præsentation af retningslinjer og en skabelon til registrering af vold og trusler om vold samt præsentation af de tilbud og redskaber Personale og Organisation stiller til rådighed v/Arbejds- og organisationspsykolog Mads Østergaard Simonsen.
- Forebyggelse af vold i et strukturelt perspektiv. Hvad er den gode måde at gribe problemstillingen an på. Oplæg v/Bjarne Møller, projektleder i ”Vold som udtryksform”, Socialt Udviklingscenter.

Deltagerne drøftede efterfølgende:

- Hvilke kompetencer har vi allerede på Børn & Ungeområdet, når det gælder forebyggelse og håndtering af vold og trusler og hvor har vi som fagområde og arbejdsmiljøgruppe brug for mere viden.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Skolechef Chris Rævsgaard Hansen deltager i udvalgets behandling af sagen.

Bilag

Guide til udarbejdelse af lokale procedurer for stress, mobning og vold.pdf

Skabelon til lokal procedure for arbejdet med at identificere, forebygge og håndtere vold og trusler.docx

Bøgeskovskolen: Procedurer for håndtering af vold og trusler mod ansatte

Nordre skole: Procedurer for håndtering af vold og trusler mod ansatte

Tre konkrete cases om håndtering af vold mod ansatte fra forskellige skoler i Viborg Kommune

Punkt 10: Meddelelser og gensidig orientering

12/5322

Resume

Der gives gensidige meddelelser og orientering fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og fra medlemmer af chefgruppen i forhold til emner, der ikke umiddelbart danner grundlag for selvstændig sag i Børne- og Ungdomsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller

1. at meddelelser og orienteringer tages til efterretning

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. De givne meddelelser og den givne orientering blev taget til efterretning

Sagsfremstilling

1. Orientering og meddelelser fra udvalgsformanden og fra udvalgets medlemmer

Udvalgsformand Claus Clausen

- Indvielse af den nye Børnehave i Rødkærsgade den 15. december 2017

2. Orientering og meddelelser fra direktør og chefgruppe

Skolechef Chris Rævsgaard Hansen

- Orienterede om de igangværende drøftelser med BUPL omkring pædagogfaglig ledelse på skolerne
- Orienterede om visiteringen til læsecentret
- Orienterede om et projekt vedr. forslag til et tilbud til flygtninge, der frekventerer 10. klasse

Besluttet på mødet:

Børne- og Ungdomsudvalget anmoder om at få forelagt en sag med henblik på stillingtagen til projektet omkring flygtninge i kommunens 10. klasse tilbud.

Dagtilbudschef Finn Terkelsen:

- Orienterede om forskellige ledelsesmæssige rokeringer og kombinationsstillinger i dagplejen og i børnehuse
- Orienterede om status i sagen om Kærhuset i Skals
- Præsenterede folder for den nye Internationale børnehave i Bulderby
- Orienterede om status på VIDA (Videnbaseret indsats over for udsatte børn i dagtilbud)

3. Henvendelse fra Søndre Skole vedr. fordeling af tosprogede elever

Skolebestyrelsen på Søndre Skole har den 27. oktober 2017 fremsendt skrivelse til Børne- og Ungdomsudvalget vedr. fordeling af tosprogede elever på skolerne i Viborg Kommune. Børne- og Ungdomsudvalget har efterfølgende fået fordelingen tilsendt.

Besluttet på mødet:

Det kommende Børne- og Ungdomsudvalg anmodes om at tage sagen vedr. fordelingen af 2-sprogede elever på skolerne i Viborg Kommune op

Punkt 11: Møde- og aktivitetsplan for 2017 for Børne- og Ungdomsudvalget

16/1159

Resume

I henhold til de af Byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal Byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller

1. at møde- og aktivitetsplan for Børne- og Ungdomsudvalget godkendes

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 28-11-2017

1. Møde- og aktivitetsplan for Børne- og Ungdomsudvalget godkendt

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Såfremt Børne- og Ungdomsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (andre hverv efter anmodning fra Byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Møde- og aktivitetsplan 2017 for Børne- og Ungdomsudvalget